ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 19.04.1948 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

65

Zákon

ze dne 18. března 1948

o odškodnění a jiných opatřeních pro některé veřejné zaměstnance, kteří byli přeloženi do výslužby, nebo jejichž služební poměr byl rozvázán v době nesvobody.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

(1) Veřejným zaměstnancům, kteří byli v době nesvobody přeloženi z moci úřední do trvalé výslužby z důvodů dovršení věkové hranice, stanovené předpisy vydanými v době nesvobody (§§ 21 až 24 vládního nařízení ze dne 21. prosince 1938, č. 379 Sb., o úpravě některých personálních poměrů ve veřejné správě, po případě ve znění předpisů je měnících a doplňujících), před dovršením 60. roku věku, jde-li o soudce, před dovršením 65. roku věku, a jde-li o profesory vysokých škol, před dovršením 70. roku věku, a nemají z tohoto důvodu nároku na odškodnění podle dekretu presidenta republiky ze dne 17. srpna 1945, č. 53 Sb., o odčinění křivd československým veřejným zaměstnancům (§ 8, odst. 1), ani nebyli reaktivováni podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. srpna 1945, č. 68 Sb., o reaktivaci veřejných zaměstnanců,

a) zvýší se jejich pensijní základna (§ 154 platového zákona a ustanovení obdobná) na částku, jíž by při časovém postupu na této základně dosáhli, kdyby byli setrvali v činné službě až do konce měsíce, v němž dovršili 60. roku věku (jde-li o soudce, 65. rok věku, a jde-li o profesory vysokých škol, 70. rok věku), nejvýše však po dobu 5 roků ode dne přeložení do trvalé výslužby,

b) připočte se pro nárok na výslužné a jeho výměru doba rozhodná pro zvýšení pensijní základny podle písmene a), pokud se zaměstnanci nedostává k nabytí nároku na plné výslužné,

c) vyměří se, pokud před 1. lednem 1944 nedovršili 60. rok věku (jde-li o soudce, 65. rok věku, a jde-li o profesory vysokých škol, 70. rok věku), odpočivné (zaopatřovací) platy tak, jako kdyby se na ně v den přeložení do výslužby byla vztahovala příslušná ustanovení vládního nařízení ze dne 12. ledna 1944, č. 15 Sb., kterým se mění a doplňuje platový zákon ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (novely platového zákona, N. P. Z.), po případě vládního nařízení ze dne 12. ledna 1944, č. 16 Sb., jímž se mění a doplňuje učitelský zákon ze dne 24. června 1926, č. 104 Sb., o úpravě platových a služebních poměrů učitelstva obecných a občanských škol (novely učitelského zákona, N. U. Z.), vládního nařízení ze dne 12. ledna 1944, č. 17 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ze dne 24. června 1926, č. 105 Sb., o platových poměrech státních obecních (městských) a obvodních lékařů, nařízení všech členů vlády ze dne 12. ledna 1944, č. 19 Sb., o nové úpravě platových poměrů protektorátních zaměstnanců, upravených podle zásad platového zákona č. 103/1926 Sb. (novely platových nařízení, N. P. N.), zákona ze dne 16. května 1946, č. 139 Sb., jímž se zatímně upravují platové a některé služební poměry vojenských a četnických gážistů, nebo dekretu presidenta republiky ze dne 6. září 1945, č. 73 Sb., kterým se mění a doplňuje

platový zákon ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., pokud jde o profesory vysokých škol a vysokoškolské asistenty.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně pro výměru zaopatřovacích platů pozůstalých po zaměstnancích tam uvedených, kteří zemřeli před počátkem účinnosti tohoto zákona. Zemřel-li zaměstnanec před uplynutím doby rozhodné podle odstavce 1, písm. a) a b), přihlíží se při výměře zaopatřovacích platů toliko k době uplynuvší ode dne přeložení zaměstnance do výslužby do dne jeho úmrtí. Ustanovení odstavce 1, písm. c) se nepoužije, zemřel-li zaměstnanec před 1. lednem 1944.

(3) Odpočivné (zaopatřovací) platy osob, na něž se vztahují ustanovení předchozích odstavců, se znovu vyměří podle zásad stanovených v těchto ustanoveních s účinností od prvního dne měsíce následujícího po vyhlášení tohoto zákona.

§ 2

(1) Zaměstnancům přeloženým do výslužby v době nesvobody a reaktivovaným podle dekretu č. 68/1945 Sb. a zaměstnankyním reaktivovaným nebo opětně ustanoveným podle dekretu presidenta republiky ze dne 10. září 1945, č. 74 Sb., o reaktivaci a o opětném ustanovení provdaných žen ve veřejné službě, nebo podle nařízení Slovenské národní rady ze dne 8. února 1946, č. 16 Sb. n. SNR o znovuustanovení propuštěných vdaných státních zaměstnankyň, započte se s finanční účinností ke dni reaktivace (opětného ustanovení) pro určení služebního pořadí, pro zvýšení služného (platu mu odpovídajícího) a pro nárok na výslužné a jeho výměru doba, která uplynula ode dne přeložení do výslužby (ode dne rozvázání služebního poměru) do dne reaktivace (opětného ustanovení), pokud tato doba není již započitatelná nebo nebyla započtena podle jiných předpisů.

(2) U zaměstnankyň reaktivovaných nebo opětně ustanovených podle dekretu č. 74/1945 Sb. provede se započtení podle odstavce 1 toliko s podmínkou, že se zaměstnankyně zaváže vrátiti odbytné, jež jí bylo vyplaceno při rozvázání služebního poměru podle §§ 6 nebo 8 nebo § 15, odst. 1 vl. nař. č. 379/1938 Sb., po případě při přeložení do výslužby podle § 14 nebo § 15, odst. 2 tohoto nařízení, zmenšené o částky po případě již vrácené podle § 6, odst. 1 dekretu č. 74/1945 Sb. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro zaměstnankyně znovu ustanovené podle nařízení Slovenské národní rady č. 16/1946 Sb. n. SNR, pokud odbytné nebylo již vráceno, po případě není spláceno podle ustanovení § 1, odst. 3 tohoto nařízení. Odbytné, po případě jeho zbývající část, lze vrátiti nejvýše v 36 měsíčních splátkách, počínajících prvním dnem měsíce následujícího po doručení výměru o započtení. Nebude-li při skončení činné služby odbytné zcela splaceno, lze neuhrazený zbytek odbytného uhraditi také srážkou z jejích odpočivných (zaopatřovacích) platů, čítajíc v to i odbytné.

§ 3

(1) Zaměstnankyně, která vstoupila do trvalé výslužby podle § 7, odst. 1 vl. nař. č. 379/1938 Sb., nebo podle § 2, odst. 1 zákona ze dne 28. září 1939, č. 256 Sl. z., o úpravě služebního poměru vdaných učitelek, vdaných učitelek ručních prací národních škol a vdaných opatrovatelek, po příp. podle § 2, odst. 1 zákona ze dne 5. června 1940, č. 150 Sl. z., o úpravě služebního poměru vdaných státních zaměstnankyň a o změně některých ustanovení vládního nařízení č. 380/1938 Sb. o úsporných opatřeních personálních, nabude před dovršením 50. roku věku [§ 31, odst. 1 vládního nařízení ze dne 24. prosince 1942, č. 420 Sb., o zjednodušení a o nové úpravě některých personálních poměrů ve veřejné správě, po případě § 54, odst. 1 vládního nařízení ze dne 12. listopadu 1947, č. 210 Sb., o úpravě platových a s nimi souvisících služebních poměrů státních a jiných veřejných zaměstnanců, jakož i poživatelů odpočivných (zaopatřovacích) platů na Slovensku] nároku na odpočivný (zaopatřovací) plat, stane-li se s hlediska předpisů, jež pro ni

platily před vstupem do trvalé výslužby, trvale nezpůsobilou ke službě pro chorobu nebo úraz, jež si úmyslně nepřivodila.

(2) Nezpůsobilost ke službě musí býti prokázána posudkem úředního lékaře. Nárok na odpočivný (zaopatřovací) plat vzniká prvním dnem měsíce, který bezprostředně následuje po nastálé nezpůsobilosti ke službě, a nastala-li tato nezpůsobilost prvního dne v měsíci, již tímto dnem. Nelze-li den, kdy nastala nezpůsobilost ke službě zjistiti, jest pro vznik nároku na odpočivný (zaopatřovací) plat rozhodným den, kdy zaměstnankyně byla již prokazatelně ke službě nezpůsobilou, nejpozději však den ohlášení nároku. Zaměstnankyně, u nichž nastala nezpůsobilost ke službě přede dnem, kdy tento zákon nabývá účinnosti, nabývají nároku na odpočivný (zaopatřovací) plat tímto dnem.

(3) Ustanovení § 31, odst. 2 vl. nař. č. 420/1942 Sb. a § 54, odst. 2 vl. nař. č. 210/1947 Sb. platí jen v případech, ve kterých zaměstnankyně před dovršením 50. roku věku nenabude nároku na odpočivný (zaopatřovací) plat podle předchozích odstavců.

§ 4

Vláda může vhodnými opatřeními vyrovnati nesrovnalosti, jež by vznikly u zaměstnanců, po případě u pozůstalých po zaměstnancích, na něž se ustanovení §§ 1 nebo 2 sice nevztahuje, kteří však byli poškozeni obdobným způsobem.

§ 5

(1) Nároky

1. podle § 1,
2. podle § 2, pokud jde o zaměstnankyně, u nichž je započtení podle tohoto ustanovení podmíněno vrácením odbytného (jeho zbytku), a pokud jde o zaměstnance, kteří byli již před počátkem účinnosti tohoto zákona přeloženi do výslužby nebo zemřeli a
3. podle § 3

nutno uplatniti písemnou nekolkovanou přihláškou. Přihlášku je podati a přísluší o ní rozhodnouti

a) úřadu příslušnému k vyměření odpočivných (zaopatřovacích) platů, a není-li takového úřadu, úřadu, jehož likvidující orgán zařizuje výplatu těchto platů, jde-li o případy podle §§ 1 a 3,

b) příslušnému (poslednímu) osobnímu úřadu, jde-li o případy podle § 2.

(2) Přihlášku je v případech podle §§ 1 a 2 podati nejpozději do 6 měsíců od počátku účinnosti tohoto zákona. Tato lhůta je zachována, byla-li přihláška před jejím uplynutím odevzdána k poštovní dopravě. Zmeškání lhůty může v odůvodněných případech prominouti příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem financí.

(3) Zaměstnanci a pozůstalí po zaměstnancích, uvedení v § 4, přihlásí svoje poškození ve lhůtě stanovené v odstavci 2 u ústředního úřadu, který byl jejich posledním osobním úřadem, nebo který je jejich poslednímu osobnímu úřadu nadřízen, a není-li takového ústředního úřadu, ministerstvu financí.

(4) V přihlášce je označiti přesně druh a objem utrpěné škody, uvésti všechny podstatné okolnosti rozhodné pro posouzení případu, připojiti písemné doklady a nabídnouti důkazy.

(5) Žádosti, návrhy a stížnosti ve věcech, jež upravuje tento zákon, a jež byly podány před počátkem jeho účinnosti, se nepovažují za přihlášku podle předchozích odstavců.

§ 6

Přiznání odškodnění podle § 1 je vyloučeno, jestliže zaměstnanec, po případě jeho pozůstalí, nejsou státně a národně spolehliví.

§ 7

Veřejnými zaměstnanci podle §§ 1 a 2 se rozumějí s výjimkou vojenských osob, na něž se vztahuje ustanovení § 2 zákona ze dne 6. března 1946, č. 72 Sb., o úpravě některých právních poměrů důstojníků a rotmistrů z povolání a o převzetí některých osob do československé branné moci, zaměstnanci

a) státu,

b) svazků územní samosprávy, jakož i jiných korporací veřejného práva a nadací,

c) ústavů, podniků, fondů a zařízení náležejících subjektům uvedeným pod písmeny a) a b) nebo jimi spravovaných,

d) na něž se vztahuje učitelský zákon.

§ 8

(1) Přeložení do trvalé výslužby podle předpisů uvedených v § 1, odst. 1, vyjímajíc přeložení do trvalé výslužby podle volné úvahy z důvodů uvedených v §§ 1 a 4 dekretu č. 53/1945 Sb., jakož i opatření podle části první, oddílu III vládního nařízení č. 379/1938 Sb. se nepovažují za škodu podle § 5 dekretu č. 53/1945 Sb.

(2) Zákonem, který podle čl. 12 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 3. srpna 1944, č. 11 Úř. věst. čsl., o obnovení právního pořádku, ve znění zákona ze dne 19. prosince 1945, č. 12 Sb. z roku 1946, jímž se schvalují, doplňují a mění předpisy o obnovení právního pořádku, zvlášť stanoví, jak budou odčiněny škody vzniklé důsledkem mimořádných poměrů doby nesvobody a jak budou upraveny případy, ve kterých není možno, nebo v zájmu hospodářské a sociální obnovy není účelno, vrátiti se k původnímu stavu, se pro obor služebního, platového a pensijního práva osob, uvedených v § 3 dekretu č. 53/1945 Sb. a § 7 tohoto zákona, rozumí tento dekret, jakož i tento zákon.

§ 9

Podle ustanovení tohoto zákona se rozhodne o případech jím upravených i tehdy, byl-li přede dnem počátku jeho účinnosti uplatněn nárok na odčinění křivd podle dekretu č. 53/1945 Sb. a správní úřad o tomto nároku buď dosud pravoplatně nerozhodl nebo nevydal nové rozhodnutí, po případě neučinil další opatření podle § 6, odst. 2, po případě podle § 7, odst. 2 zákona o nejvyšším správním soudě, nebo byla-li proti rozhodnutí správního úřadu podána stížnost k nejvyššímu správnímu soudu a tento soud o ní dosud nerozhodl.

§ 10

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Fierlinger v. r.

Zápotocký v. r.

Ďuriš v. r.

Dr. Clementis v. r.

Krajčír v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Petr v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Gregor v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Erban v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Čepička v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.